

Anvisningar för underhåll av fönster och fönsterdörrar från Leiab

Idag är ett fönster "inte bara ett fönster". Det är många detaljer på ett fönster (speciellt fönster med funktionen Kipp-dreh-vädringsbeslag) som kan behöva justeras för att fönstret ska fungera optimalt vid öppning och stängning. Vi beskriver här de åtgärder som kan behöva göras.

Dalkarlarna

Innehållsförteckning

Justering av fönster med Kipp-dreh- vädringsbeslag	1
> Justering i sidled nedtill	
> Justering i höjddled	
> Justering av övre gångjärn	
> Fönstret sitter bara fast i det nedre gångjärnet	2
> Justering av stängningstrycket/ tätheten mellan båge och karm	
> Justering av båglyft	
Justering av utåtgående fönsterdörr	3
> Justering i sidled	
> Justering i höjddled	
Justering av inåtgående fönster och fönsterdörr med bultgångjärn (ej kipp-dreh)	4
> Justering i sidled	
> Justering diagonalt	
Smörjning av fönster och fönsterdörrar	5
Kondens mellan inner- och ytterbåge	8
Information om kondens	8-9
Egna noteringar	10-11

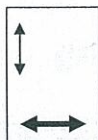
Justering av fönster med Kipp-dreh-vädringsbeslag

Justering i sidled nedtill

4 mm insexnyckel.

Justering kan göras på båda sidor om gångjärnet.

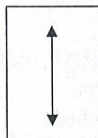
När behövs justeringen? Fönstret "tar i" på handtagssidan vid stängning och kärvar när det ska öppnas.

Justering i höjddled

4 mm insexnyckel

Ta bort plastlocket på gångjärnet med hjälp av en kniv eller liknande.

Medsols: höjer bågen
Motsols: sänker bågen

När behövs justeringen? Fönstret "tar i" i nederkant vid stängning och kärvar när det ska öppnas.

Justering av övre gångjärn

4 mm insexnyckel

Det övre gångjärnet kan justeras inåt eller utåt för att sänka eller höja nedre hörnet på handtagssidan.

Denna justering behöver ofta göras när det är bågar med bredd ca 1000 mm – 1500 mm. Tyngden på gångjärnen när fönstret är öppet i "putsläge" gör att gångjärnet "dras ut" och fönstret hänger ner på handtagssidan. Fönstret blir svårt att stänga.

Fönstret sitter bara fast i det nedre gångjärnet

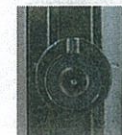
Tryck in bågen på gångjärnssidan och ställ handtaget i "putsläge" (handtaget pekar uppåt). Om det inte går att ställa upp handtaget, måste man trycka in båglyften mot bågen. (Se bild längst ner på denna sida).

Orsak till att detta händer. Vid stängning av fönstret från vädringsläget måste man trycka in i det övre hörnet på handtagssidan. Om man slarvar med detta (inte trycker in övre hörnet tillräckligt hårt) kan detta fenomen uppstå.

Justering av stängningstrycket/tätheten mellan båge och karm

Reglerar tätheten mellan båge och karm.

Antal kolvar (excentriska) varierar beroende på fönstrets storlek. Dra ut kolven. Vrid för att höja eller sänka trycket. (Den oktagoniska kräver ett specialnyckel). Maximalt +/- 0,8 mm. Låt kolven fjädra tillbaka.

Justering av båglyft

4 mm insexnyckel

Justera den excentriska skruven för att minska (eller öka) motståndet för båglyften.

När behövs justeringen? Om bågen sitter bra, men ändå går det trögt att stänga fönstret. Båglyften tar emot - fjädrar emot - sista biten vid stängning.

Justerskruv båglyft

Båglyft

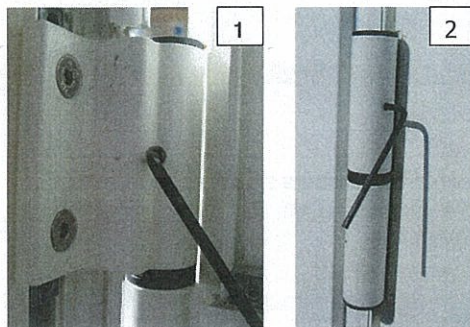
Justering av utåtgående fönsterdörr

Justering av utåtgående fönsterdörr

Justering i sidled

3 mm insexnyckel

1. Öppna dörren. Lossa låsskruven (1).
2. På utomhussidan av dörren: ta bort det svart locket. Justera dörren i sidled (2).
3. Sätt tillbaka det svarta locket och skruva fast låsskruven (1).

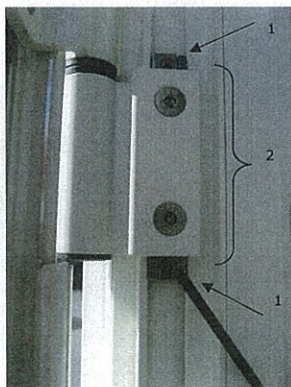
När behövs justeringen? Dörren "tar i" på handtagssidan vid stängning och kärvar när det ska öppnas ELLER den fjädrar emot på gångjärnssidan vid stängning.

Justering i höjled

3 mm insexnyckel

1. Börja med att ta av dörren från gångjärnen. Lossa låsskruvarna (1).
2. Skjut gångjärnsdelen (2) uppåt eller nedåt.
3. Skruva fast låsskruvarna (1).

När behövs justeringen? Dörren "tar i" uppe eller nere vid stängning och går trögt att öppna.

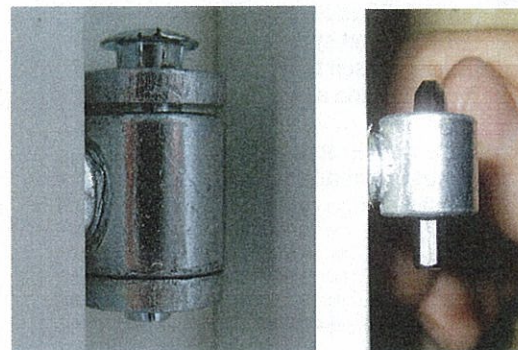
Justering av inåtgående fönster och fönsterdörr med bultgångjärn

Justering i sidled

(Justeringen måste göras på båda gångjärnen).

Ta bort gångjärnssprinten med t ex en kniv.

Sätt en skruvmejsel i gångjärnet och vrid. Ett halvvarv ger 1/2-1 mm justering av bågens läge i förhållande till karmen.

När behövs justeringen?

Dörren/fönstret "tar i" på handtagssidan vid stängning och kärvar när det ska öppnas ELLER det fjädrar emot på gångjärnssidan vid stängning.

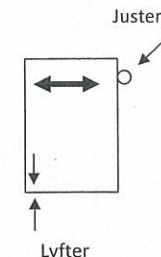
Justering diagonalt

Justering av övre gångjärnet lyfter (eller sänker) nedre hörnet på handtagssidan.

Ta bort gångjärnssprinten med t ex en kniv.

Sätt en skruvmejsel i gångjärnet och vrid. Ett halvvarv ger 1/2-1 mm justering av bågens läge i förhållande till karmen.

När behövs justeringen? Denna justering behöver ofta göras när det är bågar med bredd ca 1000 mm – 1500 mm. Tyngden på gångjärnen när fönstret är öppet i putsläge gör att gångjärnet "dras ut" och fönstret "hänger ner" på handtagssidan. Fönstret blir svårt att stänga.

ej 556
använd spray fett

Smörjning av fönster och fönsterdörrar från Leiab

Smörjning ska ske 1-2 gånger/år av rörliga delar på spanjolett och övriga beslag runt fönstret. Smörj även i smörjhålen runt låskistan.

För bästa resultat rekommenderar Leiab silikonspray, remspray eller vitoljespray. Använd EJ aggressiva oljor, t ex motorolja.

Smörjning dörrbroms (fönsterbroms)

Smörj i spåret för dörr-/fönsterbromsen. **OBS!** Använd ej för mycket olja – då går glider bromsen för lätt och det blir ingen bromsfunktion alls.

Börja med en sprayning och dra sedan fönstret/dörren in och ut för sprida ut oljan. Fortsätt smörja och dra tills det går lagom tungt.

Smörjning av spanjolett

Använd någon form av fett, t e x vaselin.

Om handtaget går lätt att vrida när dörren står i öppet läge, men väldigt tungt när man ska stänga dörren, måste låskolvarna samt slutblecken i karmen smörjas. Eventuellt måste också slutblecket filas av lite. (Ibland blir det små grader i metallen som gör att det går tungt att vrida igen handtaget).

För övrig smörjning – se bifogade anvisningar från beslagstillverkaren Winkhaus.

Justeringsanvisning Skötselråd

Underhållsinformation

Detta fönster är utrustat med tvåvägsbeslag TBT / DK av fabrikat Winkhaus. Beslaget är lätt att manövrera med god funktion vid rätt skötsel och injustering. Genom val av hög materialkvalitet och en väl utvecklad produktionsteknik borgar för lång livslängd.

Skötselråd

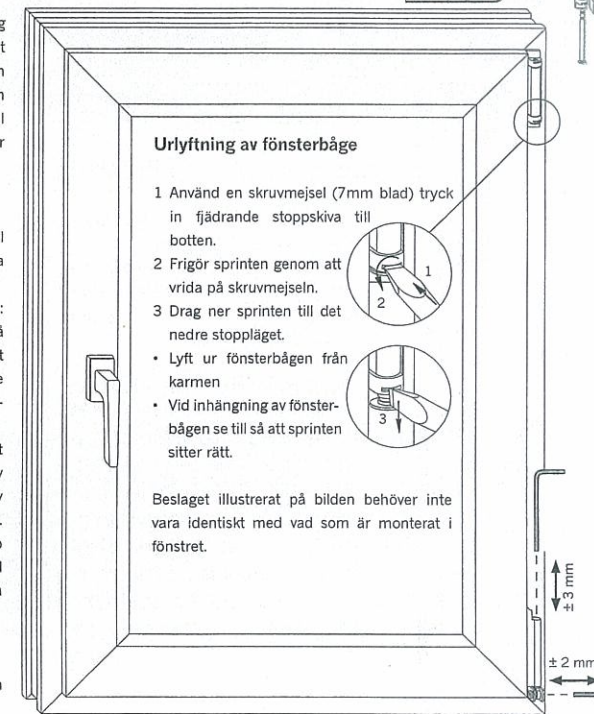
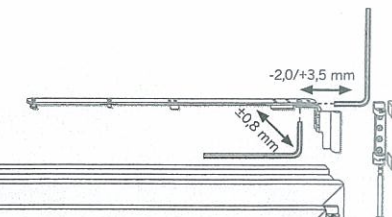
Låsbeslagets ingående delar skall kontrolleras regelbundet för att försäkra sig för ett långvarigt brukande.

Följande underhåll skall utföras årligen: Alla rörliga delar samt alla slitstyr på beslaget skall påföras fett, använd enbart rengörings-/ underhållsmedel som inte påverkar korrosionsskyddet på beslagsdelarna.

Justeringsarbeten på beslaget-speciellt runt gångjärnsdelarna och saxarmen, utbyte av beslagsdelar samt ur och ihängning av fönsterbågen skall utföras av en fackman. När någon form av ytbehandling typ målning av fönster / fönsterdörren skall utföras, var noga med att skydda samtliga beslagsdelar.

Råd till Fackman:

V.V. överlämna bif. Underhållsinformation till slutkund.

Justeringsmöjligheterna på denna sida skall endast utföras av en fackman.

Eran Winkhaus partner

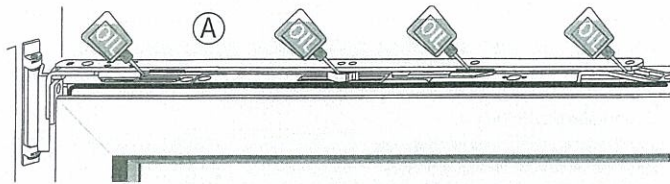

Fig. 1 Saxarmen måste smörjas årligen tillsammans med alla kontaktytor mot kopplingsknan upptill, syrafri olja droppas vid punkter enl. fig 1.

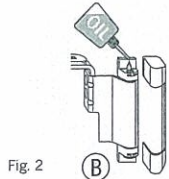

Fig. 2

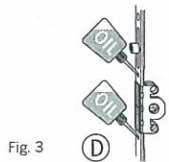

Fig. 3

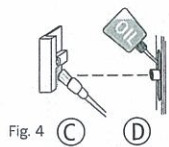

Fig. 4

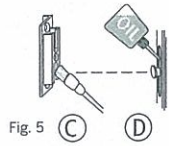

Fig. 5

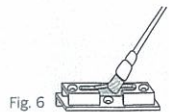
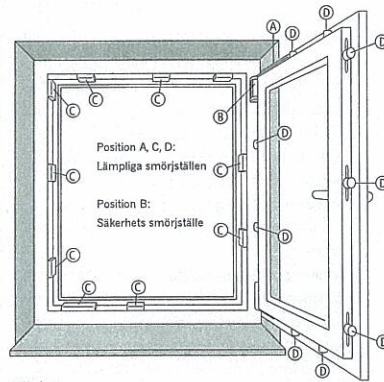

Fig. 6

Karmfäste och spanjolett måste årligen inoljas. Vid behov tag bort kåpan till karmfästet - För på en droppe olja, ytterligare ställen där olja skall påföras (se. fig. 2) är vid låskolvarna och över och under låshuset. (se fig. 3)

Beslagsdelarna måste inoljas en gång per år använd vaselin alt annat passande fett på kontaktytor (se fig 4,5,6).

Glidytan på låskolvarna (D) måste inoljas med en syrafri olja.

Viktigt:
Beslaget illustrerat på bilden behöver inte vara identiskt med vad som är monterat i fönstret.

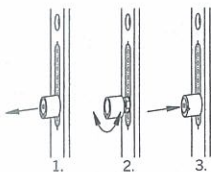
Säkerhet-Viktigt: Lyft aldrig ur en båge för underhåll!! Urlyftning av fönsterbåge får endast göras av fackman.

Inställning av stängningskraften.

Stängningskraften / tätheten på fönstret kan enkelt regleras manuellt genom inställning av de excentriska låskolvarna (D). Antalet låspunkter varierar med storlek på fönstret.

Reglering av stängningskraften mellan båge & karm, genom manuell vridning av excentriska låskolvar.

1. Drag ut
2. Ställ in önskat läge.+ 0,8mm
3. Låt kolven fjädra tillbaka

Kondens mellan inner- och ytterbåge

Orsakerna kan vara flera. Se bifogat infoblod om kondens.

För att försöka avhjälpa detta problem kan man antingen öka stängningstrycket för att få fönstret tätare.

Man kan också ta bort en del av dammlisten som sitter mellan inner- och ytterbåge. Ta bort ca 1 dm högst upp och längst ner för att öka cirkulationen mellan bågarna.

Ett annat problem som då kan uppstå istället är att flugor kan komma in mellan bågarna.

Kondens

Invändig kondens

Det finns flera orsaker till att kondens uppkommer på insidan av fönster. Det kan till exempel bero på dålig ventilation, hög luftfuktighet eller dåligt putsad rutor som gör att kondensutfällningen fäster på smutspartiklarna. Även övertrycksanläggningar för ventilation och uppvärmning ökar risken för kondens. Är dessutom inblåsningsslutten befuktad ökar risken ytterligare. I ett flervåningshus ökar också risken för kondens högre upp på grund av skorstensverkan. En vanlig anledning kan vara saker som förhindrar cirkulation intill fönstret såsom djupa nischer och täta fönsterbrädor som förhindrar värmen från elementet att passera glaset, för stora gardiner eller överdrivet mycket blommor och prydnadssaker.

Åtgärder

Öka cirkulationsmöjligheterna intill fönstren, t ex byta ut fönsterbrädorna så att det blir tillräcklig genomströmning, öka temperaturen på elementet så att varmluftsströmmen blir tillräcklig upp över glaset, ta bort vissa blommor och stora prydnadssaker, tvätta fönstren ordentligt eller skaffa en avfuktare.

Kondens mellan innerbåge och ytterbåge

Om kondens uppkommer mellan kopplet beror det ofta på att det på något sätt kommer in varm och fuktig luft mellan innerbågens varma dubbelruta och ytterbågens kalla enkelglas. Orsakerna här kan vara t ex ett övertryck i byggnaden, dåligt justerade fönster som gör att varm luft från rummet läcker ut, persiennsnörets hål kan också göra att en liten mängd varm luft kan smita igenom och orsaka kondens.

Det sistnämnda problemet är svårt att avhjälpa då persiennsnöret måste ha en viss frigång för att få full funktion.

I ett flervåningshus kan varm fuktig luft leta sig upp för byggnaden i dåligt isolerade hus eller genom byggnaden mellan fönstrets koppel. Samma scenario kan uppstå om dörrar och fönster längre ner i byggnaden står öppna för vädring eller friskluftintag.

Åtgärder

Se till att fönstret är rätt justerat. Ett fönster med mötesbåge får t ex ha max 3 mm springa mellan bågarna. Undersök om övertrycket i byggnaden kan minskas. Tvätta glaset noggrant. Avlägsna dammlisten uppe och nere på ytterbågen. Detta gör att det blir en större cirkulation mellan koppel.

Utvändig kondens

Nya fönster är energieffektiva. Det innebär att rumsvärmen hindras från att stråla ut vilket gör att ytterbågsglasat blir mycket kallare än ett fönster med sämre isoleringsförmåga. När det är kallt och stjärnklart förlorar det yttre glasets värme genom utstrålning mot natthimlen. Temperaturen på det yttre glasets yta sjunker under lufttemperaturen och under luftens daggpunkt. Om luftfuktigheten samtidigt är hög inträffar kondensutfällning mot den kalla rutan. Detta är ett välkänt fenomen och uppkommer oftast under höstmånaderna augusti, september och oktober, men också

i enstaka fall under våren. Kondensen uppstår främst under dygnets första timmar och minskar snabbt efter solens uppgång.

Man kan minska nattstrålningen från ytterglaset genom olika former av avskärmning. T ex takutsprång, markiser, träd eller närliggande byggnader.

Utvändig kondens är inget skadligt utan endast ett bevis på fönstrets goda isoleringsförmåga.

Källa: www.leiab.se

Egna noteringar

Egna noteringar

Fönstermontage i flerbostadshus

Dalkarlarna

Borganäsvägen 46, 784 33 Borlänge
Org.nr 556613-8292
www.dalkarlarna.com

Tel 0243-108 20, Fax 0243-108 24
Säte: Borlänge
info@dalkarlarna.com